

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *Bror J. Jansson*
 Härad: *Ö. Göinge* Adress: *Lönsboda*
 Socken: *Örkensöd* Berättat av:
 Uppteckningsår: *1941* Född år *i*

Odens "hunnar" s. 1.
Vättarna. s. 1.
Moarar. s. 1.
Plygande drakar. s. 2.
Skydd mot höken. s. 2.
 " " *näven.* s. 3.
Föränts äga hua många grisar
det blir s. 2-3.
Bot för hvarven, "vre" m. m. s. 3, 4.
Skivan. s. 4.
Begravningssted. s. 4.
Fä en männ "i fäl." s. 5-6

Ulmus H. 23.

N:o 7422 : 1.

En och annat om gamla föreställningar

Odens "lunnar" kallades en sorts stora fåglar, troligen lommar, som kommo flygande alltid tre i sällskap.

Vättarna voro små osynliga varelser, som man borde hålla sig väl med. Dina ljusformiga föreställningar, som vättarna gagna åt lysa sig med kallades vattaljus. De hittas ännu talrikt i åkrar.

I bland medan hästarna stodo i stallen blev de "marafloittade", hela mannen blev därvid så hopstuvad att den ej kunde redas ut, förrän man släppt sitt tag på hästen, som drof av svett. Marsus make hette varoj.

N. 7422:2.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Flygande drakar ha vissa personer
fått se i luften på kvällarna. Det
är som en elakula med en lång
svans. Emellanåt brister det av ett
stycke på svansen.

Gysa fösses recept.

Om man har en tväst fastat i
en bryta, så tar ej köken någon
höna.

Den första gång på våren kreaturen
slappas in från betet skall en ull-
sax finnas liggande vid fållströ-
keln, så blir det tur med krea-
turen den sommaren.

På många növar kovre man ger
en so, när den kommer från ornen,
så många grisar blir det. På stora

N. 7422:3.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

²
nävar, så stora grisar.

Man lägger 9 sorters grejor av järn eller stål i färluset, sedan tar sj raven något fär.

Att bota kvarren, "vra" och "snebrag".
Drogon Ola Lundqvist, "Bögona rytter" brukade på följande sätt bota dessa åkommor. Därvid användes en liten gransgren, varpå fannas tre kvistar. Fenna gren lades på den sjukes tröskel, ryttern med yka ställde sig utanför och den sjuke innanför tröskeln. Därpå höjde ryttern ykan och sade: "Du bogge ja". "Vä bogge du faa", frågde då sjuklingen. "Ja bogge faa kvarren o vra o snebrag", svarade ryttern, och

N. 7422:4.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

hugg i ett hugg av alla 3 grenens
kvistar.

I Bökens skog fanns för 50 år sen
en illa tilltygad ungfura. Med stora
ra viggas hade man gjort en öfpe-
ning mitt igenom stammen och
sedan en annan lika stor på kors-
om den förra. Öppningarna voro så
stora att ett barn kunde trädas
därigenom. Det skulle böta sköver-
na att föra ett av denna åkomma,
angripet barn igenom de båda öfpe-
ningarna.

Se vid begravningar.

Om en person visar sig särdeles klen
under uppväxtåren, så för han som
över sig bevista någon av föräldrarnas

N. 7422:5.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLIO MINNESARKIV

begravning. Det hände för några år sedan att en gammal kvinna dog och begravs. En son, Axel kom dock ej tillstådes förrän modern var jordad. Året efter dog fadern, men samma son kom ej tillstådes då heller förrän graven var igentastad. Under tecknad, som skjutsat liksom frögade då Axel om orsaken och fick höra honom berättat återom enligt föregående.

Att få en märke "i föl".

Under tecknad som är lantbr. har någon gång av en lantbr. i Essaboda. Orsakad motagigt följande beskrivning på hur man bör gå tillväga för att fölmärken säkert skall bli "i föl".

No. 7422 : 6.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Vid besöket hos hingsten placeras den brunstiga mären med huvudet vänt mot solen, vad tid på dagen det är. I denna ställning skall den ta hingsten. Skulle det vara möjligt väntar man med betäckningen tills solen tittar fram något. På så sätt lyckas alltid lantbrukarna i Esseboda att få sin fölmar "i föl".

Uppptecknat av
Bros J. Jansson
Esseboda.